

Sygn. akt II Ca II Ca 239/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2013r

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący - Sędzia SO Marek Kurkowski

Sędzia SO Monika Kuźniar

Sędzia SO Urszula Kubowska-Pieniążek

Protokolant:

Elżbieta Biała

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2013r na rozprawie

sprawy z powództwa : D. G.

przeciwko: Towarzystwu (...) SA w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu

z dnia 30 listopada 2012r

sygn. akt XIV C 1259/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że kwotę 107,83 zł zasądza bez odsetek ustawowych oraz oddala powództwo co do kwoty 958,91zł; zmienia go także w punkcie I w ten sposób, że punkt ten uchyla oraz w punkcie IV w ten sposób, że zasądza od powoda na rzecz pozwanego 197 zł kosztów procesu;

II. apelację w pozostałym zakresie oddala;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 120zł kosztów postępowania apelacyjnego.

II Ca 239/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu uchylił nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym w dniu 15 czerwca 2012r w sprawie xiv Nc 1117/12 w całości, zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) SA w W. na rzecz powoda D. G. kwotę 107,83 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 31 maja 2012r , umorzył postępowanie w pozostałym zakresie i zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda 253 zł kosztów procesu.

Sąd Rejonowy nie poczynił w tej sprawie żadnych ustaleń faktycznych ograniczając się do stwierdzenia, że powód nabył w drodze cesji wierzytelność dotyczącą należnego od ubezpieczyciela cedentom odszkodowania i dochodzi części niewypłaconej w kwocie 1115,34zł. Po wszczęciu postępowania strona pozwana zapłaciła powodowi „dalsze kwoty” w

związku z czym powód ograniczył żądanie do kwoty zasądzonej punktem II wyroku, a stanowiącej różnicę pomiędzy wyliczonymi kosztami naprawy, a kwotami wypłaconymi i zrzekł się roszczenia co do kwot wypłaconych oraz, że wygrał proces skoro świadczenie zostało spełnione już po wytoczeniu powództwa.

Od wyroku apelację wniosła strona pozwana. Zarzuciła:

- naruszenie przepisów postępowania tj. art. 504§ 2 kpc i 505§1 i 2 kpc i uchylenie nakazu zapłaty z dnia 15 czerwca 2012r pomimo że nakaz zapłaty na skutek wniesienia sprzeciwu jedynie co do jego części uprawomocnił się co do kwoty 156,43 zł zaś do kwoty 958,91 zł stracił moc;

- naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233kpc polegające na dokonaniu ustaleń sprzecznych treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego poprzez:

a/ pominięcie okoliczności wpłaty przez pozwaną kwoty łącznie 2168,75 zł wynikającej jednoznacznie z potwierdzeń zapłaty tj. kwoty co do której nakaz zapłaty na skutek wniesienia sprzeciwu stracił moc;

b/ ustalenie, że zapłata została dokonana po wniesieniu pozwu, podczas gdy z potwierdzeń dokonania przelewów wynika, że kwotą 1209,84 zł wypłacono w dniu 8 lipca 2011r, a kwotą 958,91 zł w dniu 30 maja 2012r pozew natomiast został wniesiony 6 czerwca 2012r;

nadto podnosiła:

- naruszenie przepisów postępowania tj. art. 332§2 kpc w związku z art. 3532 kpc polegające na nieuchyleniu nakazu zapłaty w zakresie cofniętego powództwa;

- naruszenie przepisów postępowania poprzez niedoręczenie pozwanej pisma z dnia 18 czerwca 2012r, które powoływane jest w treści uzasadnienia;

- naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 8241 kc w związku z art.36 ust.1 ustawy z dnia 22 maja 2003r o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez jego niezastosowanie i zasądzenie dodatkowo kwoty 107,83 zł z odsetkami ponad wypłaconą przez pozwaną kwotę 2325,18 zł tj. kwoty przewyższającej szkodę poniesioną przez poszkodowanego z tytułu kosztów naprawy pojazdu.

Podnosząc powyższe zarzuty pozwana wnosiła o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie I i II poprzez oddalenie powództwa i w punkcie IV poprzez zasądzenie od powoda na jej rzecz należnych kosztów procesu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja w istotnym zakresie okazała się słuszna. Na wstępie jednak wypada zauważyć, że Sąd I instancji sporządził uzasadnienie z naruszeniem art.328§2 kpc nie wskazując podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Uchybienie to, jakkolwiek nie powoływane przez skarżącego, miało niewątpliwie wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Gdyby bowiem sąd I instancji ustalił kiedy miała miejsce wpłata kwoty 958,91 zł to zapewne uchronił by się od błędnego stwierdzenia, że nastąpiło to po wszczęciu procesu, a błąd ten nie przełożył się na konsekwencje w postaci chociażby wadliwego rozstrzygnięcia o kosztach procesu, zaś wobec korzystania przez wierzyciela, czyli powoda z przywileju zarachowania zapłaty ustalenie kiedy zostało złożone oświadczenie o jakim mowa w art.451§3 kpc niewątpliwie uchroniło by ten sąd od zarzutu naruszenia prawa materialnego. W sprzecznie od nakazu zapłaty strona pozwana powoływała się na dowody w postaci dokonania przelewów zatem stwierdzenie, że nie przedłożyła szczegółowego rozliczenia rozmiąga się z treścią sprzeciwu. Mając to na względzie wskazać też należy że zarzut strony pozwanej dotyczący wadliwych ustaleń o tyle jest chybiony, że ustaleń faktycznych sąd nie poczynił.

Słusznym natomiast okazał się zarzut naruszenia art.504§2 kpc i art.505§1kpc. Otóż bezsprzecznie strona pozwana zaskarżyła wydany w dniu 15 czerwca 2012r nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w części czyli co do kwoty

958,91 zł zatem mając na względzie treść przywołanych przepisów prawa procesowego nakaz ten w części zaskarżonej sprzeciwem stracił moc – bez potrzeby uchylania go-, a w pozostałej, niezaskarżonej części miał skutki prawomocnego wyroku. Zatem oczywistym jest, że uchylenie go w całości było sprzeczne z art.504§2 kpc co skutkowało musiało uchyleniem orzeczenia w punkcie I.

Pozew o zapłatę reszty należnego powodowi jako cesjonariuszowi odszkodowania został wniesiony w dniu 6 czerwca 2012r i dotyczył zapłaty kwoty 11534 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 9 lipca 2011r.

W dniu 30 maja 2012r czyli przed wszczęciem procesu, co wynika z przedłożonych przez stronę pozwaną dowodów zapłaty, nie objętych postępowaniem dowodowym ale też faktom tym powód nie przeczył / art. 229kpc/ zatem należy je uznać za przyznane, nastąpiła wypłata na rzecz powoda kwoty 958,91 zł, zatem w dacie wniesienia powództwa żądanie pozwu było uzasadnione co do kwoty 156,43 zł należności głównej wraz z odsetkami od dnia 9 lipca 2011r / to, że odsetki należą się od tej daty nie było sporne, choć oczywistym pozostaje, że datę wymagalności a co za tym idzie opóźnienia winien ustalić sąd/oraz odsetki ustawowe od kwoty 958,91 zł za okres opóźnienia w wypłacie należności głównej czyli za okres od 9 lipca 2011r do daty spełnienia świadczenia czyli do dnia 29 maja 2012r. Następnie powód przyznał, że strona pozwana zapłaciła kwotę 156,43zł oraz odsetki ustawowe zatem w sporze pozostają niezapłacone odsetki ustawowe od kwoty 958,91zł za okres od 9 lipca 2011r do dnia 29 maja 2012r czyli za 326 dni opóźnienia co wynosi kwotę 111,32zł. Powód pismem procesowym datowanym na dzień 5 listopada 2012r cofnął powództwo wraz z zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 178,10 zł i oświadczył, że domaga się zasądzenia kwoty 107,83zł z odsetkami od dnia 31 maja 2012r.

Ostatecznie zatem powództwo jest uzasadnione co do kwoty 107,83zł i są to odsetki ustawowe od kwoty 958,91 zł, choć należałyby się w wysokości 111,32 zł jednak powód cofnął żądanie ponad kwotę 107,83 zł, ale bez odsetek gdyż powód nie żądał z kolei zasądzenia odsetek od odsetek, o czym należało orzec na podstawie art 481§1 kc. Mając zaś powyższy wywód na względzie stwierdzić należy, że podnoszony zarzut naruszenia prawa materialnego tj. art.8241 par. 1kc czy art. 36 ust.1 ustawy z dnia 22 maja 2003r o ubezpieczeniach obowiązkowych... manifestujący się zasądzeniem odszkodowania w kwocie przewyższającej szkodę okazał się niesłuszny.

Do naruszenia prawa materialnego jednak doszło i dotyczy on art.451§3kc regulującego kolejność zarachowania zapłaty. Otóż po dokonaniu zapłaty kwoty 958,91zł przez stronę pozwaną powód oświadczył / vide pismo z dnia 18 czerwca 2012r/ , że dokonuje zarachowania wpłaconej kwoty w pierwszej kolejności na odsetki ustawowe czyli, że korzysta z uprawnienia jakie daje mu art.451§1kc. Rzecz jednak w tym –na co słusznie zwraca uwagę skarżący- że wierzyciel nie złożył wymaganego oświadczenia / pokwitowania/ co do tego na jaki dług zalicza otrzymane świadczenie. Nie ma żadnego dowodu iżby uczynił to po otrzymaniu w/w kwoty i zawiadomił o tym dłużnika. Jeśli by przyjął, że zawiadomieniem takim jest pismo procesowe z dnia 18 czerwca 2012r złożone wraz odpisem to niestety brakuje dowodu doręczenia odpisu tego pisma stronie pozwanej i w apelacji wskazuje ona na ten brak. Gdy więc Sąd Rejonowy podążył za powodem i przyjętym przez niego sposobem zarachowania długu to pominął : po pierwsze, że właśnie brakuje dowodu doręczenia oświadczenia dłużnikowi na jakie świadczenie została zaliczona jego wpłata, a po drugie, że dłużnik spełniając świadczenie wskazał, że płaci odszkodowanie. Tymczasem nie budzi wątpliwości, że jedynie w przypadku nieskorzystania przez dłużnika z uprawnienia jakie daje mu §1 art. 451 kc to otwiera się wierzycielowi możliwość swobodnego zadecydowania o sposobie zaliczenia, przy czym powinien to uczynić w formie pokwitowania /oświadczenia/ na jaki dług zarachowuje, także gdy dotyczy to należności ubocznych. Zatem jeśli tego nie uczynił – a nie uczynił- wchodzi ustawowy porządek zaliczania długów określony w art. 451§3 kc. Powyższe prowadzi do wniosku, że wpłacona kwota 958,91 zł winna być zaliczona na poczet długu najdawniej wymagalnego czyli odszkodowania co z kolei uzasadnia przedstawiony powyżej sposób wyliczenia należnej powodowi kwoty, co do której jego powództwo winno zostać uwzględnione.

Mając powyższe na względzie apelacja strony powodowej okazała się uzasadniona przede wszystkim co do kwoty 958,91 zł natomiast nie była uzasadniona o tyle tylko i ile dotyczyła odsetek ustawowych co mając na względzie na podstawie art. 386§1 kpc orzeczono

Oceniając, że żądanie powoda utrzymało się jedynie w zakresie należności ubocznych uznać należało, że powód przegrał proces i apelację co skutkowało orzeczeniem o kosztach procesu na podstawie art. 98§1 kpc.